

16. august 2024

UKA 2024/114

Matumuuna Inatsisartut maleruagassaanni § 33 malillugu isummerfigisassatut una siunnersuutigineqarpoq:

Sulinermik inuussutissarsiuteqartut sulinerup nalaani ullormut minuttini 30-ni timigissarsinnaatitaalissappata tamatuma namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut pisortanullu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassaanik misissuinermik aallartitsinissamut Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermi taamatuttaaq tamatuma innuttaasut peqqissusiannut kingunerisassai taamatullu aamma inooriaatsimik pissuteqartumik nappaatit appariarnissaasa naatsorsuutigineqartup malitsigisaanik napparsimalluni sulinngitsoortarnerit Peqqinnissaqarfimmullu aningaasartuutit ikinnerulernerisa inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerannut sunniutissai qulaajarneqassapput. Misissuineq UKA 2025 nallertinnagu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tungavilersuut

Akuttunngitsumik timigissarneq uppersaateqarluarpoq timikkut tarnikkullu peqqissutsimut iluaqutaasoq. Anigorsinnaanngisanik nappaateqaleriataarnissamik annikillisisarpoq soorlu uummalluutit, sukkorneq aamma pualavallaarneq aammalu tarnikkut inuunerinnerulersitsisarluni uippakajaalersinnaanermut, annilaanganermik isumatsassimanermillu napparsimalersinnaanerit annikillisinnersigut. Timigissarnerup taakku saniatigut eqqarsarsinnaanerpiginaasat soorlu eqqaamannissinnaaneq, ukkatarinnissinnaaneq nutaaliorsinnaanerlu, pitsanngoriassapput, suliffeqarfimmi pinngorartitsinerulernerik kinguneqartussa qulititsisunut nuannaarutaasumik, pitsaaqutaanillu takunnissinnaalertariaqarluni, timigissarneq suliffiup nalaani qanorluunniit napparsimaneq pissutigalugu sulinngitsoornernik appartitsissamat.

Demokraatit tungavileerusupput sulisunik peqqinnerusunik, nuannaarnerusunik pinngorartitsinerusunillu. Maani nunatsinni napparsimaneq pissutigalugu sulinngitsoortarnerit annertuallaqaat aammalu takusalertutigu, amerligaluttuinnartut uippakajaarnermik takussutissallit. Assersuutitut meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut sisamaagaangata ataaseq uippakajaarnermik nappaateqartoq takussaasarpog¹.

Tassunga ilanngukkaanni, pualanerup aammalu pualavallaarnerup ajornartorsiutaagaluttuinnarnera, iliuuseqarfigisariaqagarput. Naalackersuisut akissummini UKA 2021/149-mi tikkuarpaat, arnani 33 procent aammalu angutini 25 procent maani nunatsinni annertuumik pualavallaartut. Annertusigaluttuinnartutut isikkoqarpoq, kisitsisit takutimmassuk, meeqqat atuartut aamma pualavallaariartortut².

¹ IMAK: Ilinniartitsisut sisamaagaangata ataaseq uippakajaarnermik eqqugaasimasutut ersiuteqartarpoq - KNR.gl, 19/11-2020

² Akissuteqaat UKA 2021/149

Aalajangiisartutut allatut ajornartumik unammilligassaq taanna ilungersunartutut tigusariaqarparput. Tassanimi qularutissaangilluinnarmat, timigissarnek qanorlu inuuneqarneq pingaaruteqartorujussusoq. Ulluinnarnili ulapaarfiusumi timigissarnissamat piffissaalatsinarsinnaavoq, sulinerup saniatigut pisiniarfiliarnerit, iganerit, eqqiaanerit minnerunngitsumillu meeqqat ilaquuttallu peqatigilluarnissaanut piffissaqartussaammat. Unammillernartup taassuma aaqqiissutissarisinnaavaa timigissarnerup sulinerup nalaani atuutsilersinneqarneratigut.

Siunnersuutigaara ullormut 30 minutsit, kisianni aamma aaqqiissutinik allaanerusinnaaneraniq eqqarsaateqarpunga soorlu assersuutigalugu nalunaaquuttap akunnera ataaseq sapaatip akunneranut marloriarluni timigissarfiussasoq assigisaanilluunniit. Pingaarneruinnarpoq sulisunik peqqinnerusunik, nuannaarnerusunik pinngorartitsinerusunillu qulakkeerinninnissaq.

Nunani assigiingitsuni misissuinerit arlallit tunngavilersuutigisakka taperserpaat.

University of Bristol Tuluit Nunaanni ilisimatuut inernilersimavaat, sulisut, suliffimmi nalaani timigissartartut pinngorartitsinerusartut, piffissamik atuilluarnerrullutik, nuannaarnerulerlutik eqeersimaarnerulerlutik ukkatarinnissinnaanerullutillu timigissareernerminni³.

Stockholm Universitetimit misissuinerit takutippaat, pinngorartitsineq appartanngitsoq timigissarnek suliffiup nalaani eqqunneqarneratigut, tassa sulisut uummaarinnerulertarmata timigissarsimanerup kinguneraniq. Uummaarinnerulernermut pissutaapput sianissutsikkut nukissaqarnerulerneq aammalu sulisut napparsimanertik pissutigalugu sulinngitsoortarnerisa apparnerat⁴.

Neriuppunga, Naalakkersuisut aammalu Inatsisartuni partiit sinnerisa siunnersuutiga tapersissagaat, innuttaasunik peqqinnerusunik, nuannaarnerusunik pinngorartitsinerusunillu tunngavileeqataasussaammat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Misissuinerimut atasumik aningaasartuuteqassaaq. Taakku atorfilittap ukiumut akissarsiaasa 500.000 koruunit qaangerneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Misissuinerup ingerlanerani soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Misissuinerup ingerlanerani soqanngilaq.

³ "Exercising at work - who's it good for?" - <https://www.bristol.ac.uk/news/2008/6063.html>

⁴ "Exercise at work boosts productivity, Swedish researchers find" - <https://www.sciencedaily.com/releases/2011/09/110906121011.htm>